

Miljøverndepartementet
Postboks 8013 Dep
0030 OSLO

Statens forurensningstilsyn
Postboks 8100 Dep, 0032 Oslo
Besøksadresse: Strømsveien 96

Telefon: 22 57 34 00
Telefaks: 22 67 67 06
E-post: postmottak@sft.no
Internett: www.sft.no

Dato: 12.02.2007
Vår ref.: 2002/1111-59 408/2000-010
Deres ref.:
Saksbehandler: Bjørn A Christensen, telefon: 22573642

Oversendelse av klage over vedtak om endring av utslippsgrenser ved Hydro Aluminium Karmøy

SFTs vedtak av 01.12.06 om endring av utslippsgrenser for støv og polysykliske aromatiske hydrokarboner (PAH) ved Hydro Aluminium Karmøy er påklaget av Hydro Aluminium. SFT har i sin avgjørelse lagt stor vekt på at PAH er blant de farligste miljøgiftene og at det er satt både nasjonale og internasjonale reduksjonsmål for PAH. En lemping på utslippsgrensene for HALK nå ville innebære forskjellsbehandling i forhold til de andre aktørene i bransjen og etter SFTs vurdering ikke være i samsvar med prinsippet om bruk av beste tilgjengelige teknikker (BAT). SFT finner derfor ikke at klagen gir grunnlag for å endre vedtaket, og klagen oversendes derfor til Miljøverndepartementet til behandling.

Vi viser til klage av 13.12.06 fra Hydro Aluminium over SFTs vedtak av 01.12.06, samt til sakens øvrige dokumenter.

Bakgrunn for saken

De sju norske primæraluminiumverkene, inkludert Hydro Aluminium Karmøy (HALK), fikk nye tillatelser etter forurensningsloven 02.05.00. Kravene i tillatelsene ble fastsatt ut fra en samlet vurdering av hva som var å regne for beste tilgjengelige teknikker (BAT) i bransjen på dette tidspunktet. Vedtaket om fornyet tillatelse for HALK ble ikke påklaget.

Ved fastsettelsen av utslippsgrenser i tillatelsene ble det tatt utgangspunkt i anbefalingene OSPAR Recommendation 98/2. Det ble fastsatt innskjerpede utslippsgrenser som skulle gjelde fra 01.01.07 og i tillegg ble det informert om at det måtte påregnes ytterligere innskjerping fra 01.01.10.

HAIK er det nest største norske aluminiumverket med en produksjonskapasitet på ca. 290 000 tonn råaluminium pr. år. Av dette produseres ca. 125 000 tonn i såkalte Søderbergovner og ca. 165 000 tonn i prebakedovner. Søderbergteknologien er eldre enn prebakedteknologien og medfører høyere utslipp, samtidig som lønnsomheten er dårligere bl.a. p.g.a. høyere krav til bemanning og dårligere energieffektivitet.

SFT foretok en gjennomgang av bedriftens tillatelse i år 2005 med tanke på å sikre at den var i tråd med kravene i IPPC-direktivet (Rådsdirektiv 96/61/EF om integrert forebygging og begrensning av forurensning). Det ble da foretatt enkelte mindre endringer i tillatelsen, slik at den i dag anses å være i samsvar med de kravene som direktivet stiller om bl.a. bruk av BAT.

HAIK har, i motsetning til de andre norske verkene som hadde Søderberganlegg i drift i år 2000, ikke foretatt nevneverdige produksjonstekniske eller rensetekniske endringer med sikte på å redusere utslippene fram mot 2007. Det har således vært en målsetting for Hydro å klare å overholde 2007-kravene for Søderberganlegget på Karmøy uten større investeringer. Samtidig har bedriften signalisert klart at anlegget har begrenset levetid, og at drift etter 01.01.10 uansett ikke er aktuelt.

I den senere tiden har det imidlertid blitt klart at HAIK ikke klarer å overholde de nye utslippsgrensene for polysykliske aromatiske hydrokarboner (PAH) og støv fra Søderberganlegget som skulle tre i kraft fra 01.01.07, og bedriften søkte derfor 19.06.06 om endring av disse grensene.

SFT fattet vedtak i saken 01.12.06. Vedtaket ble påklaget av Hydro Aluminium 13.12.06.

SFTs vedtak

SFTs vedtak av 01.12.06 innebar en utsettelse på 10 måneder fram til 31.10.07 med å overholde de innskjerpede utslippsgrensene for PAH og støv som skulle trådt i kraft fra 01.01.07. SFT fant imidlertid ikke å kunne endre utslippsgrensene for hele perioden fram til 31.12.09, slik bedriften hadde søkt om.

SFTs vedtak ble fattet med hjemmel i forurensningslovens § 18 første ledd nr. 5.

I SFTs begrunnelse for å avslå søknaden om varig endring av utslippsgrenser for PAH og støv fram til utgangen av 2009 ble det lagt særlig vekt på følgende forhold:

- PAH er blant de høyt prioriterte miljøgiftene og det er en målsetting å oppnå betydelige utslippsreduksjoner nasjonalt fram mot 2010. Stoffgruppen PAH omfatter en rekke forskjellige forbindelser, hvorav flere er giftige, arvestoffskadelige og kreftfremkallende. PAH-forbindelser er også til dels tungt nedbrytbare og kan akkumuleres i enkelte typer organismer.

- HAIK har i dag landets klart største punktutslipp av PAH med en rapportert mengde på 43 tonn i 2005. Til sammenligning var utslippene fra Årdal metallverk, som har det nest største punktutslippet, på 17,8 tonn i 2005.
- De andre verkene i bransjen har foretatt ombygginger og moderniseringer, eller lagt ned sine Søderberganlegg i perioden 2000-2006, med sikte på å kunne overholde de innskjerpende utslippskravene fra 01.01.07. HAIK har ikke gjennomført slike tiltak, og en varig lemping på kravene like før de trådte i kraft ville ha betydd en urimelig forskjellsbehandling av aktørene i bransjen.
- Det er kostholdsråd i Karmsundet pga høyt innhold av bl.a. PAH i skalldyr, og det er ønskelig å redusere tilførslene av PAH så mye som mulig for å kunne få opphevet kostholdsrådene innen rimelig tid.

Når SFT likevel fant å kunne gi en utsettelse på 10 måneder med å overholde de innskjerpende kravene, ble det lagt vekt på følgende:

- Dersom de opprinnelige utslippskravene fra 01.01.07 ble opprettholdt, ville dette kunne innebære rask nedleggelse av Søderberganlegget med tap av opptil 600 arbeidsplasser ved bedriften. En utsettelse på 10 måneder med å overholde de nye kravene for å gi bedriften noe bedre tid til omstilling. En slik utsettelse er i tråd med SFTs tidligere vedtak om å gi en utsettelse på 9 måneder med å overholde innskjerpende utslippskrav ved Hydro Al Årdal.
- En 10-månederes utsettelse kommer ikke i konflikt med IPPC-direktivets krav om bruk av beste tilgjengelige teknikker (BAT) ved eksisterende anlegg innen 30.10.07. Den anbefalte tidsfristen 01.01.07 for innskjerping av utslippskrav i OSPAR 98/2 blir imidlertid ikke overholdt.

I vedtaket påpekte ellers SFT det uheldige ved at søknaden om endrede utslippsgrenser fra 01.01.07 kom så sent som sommeren 2006. SFT kom da i en vanskelig stilling ved å måtte treffe et vedtak som kunne tenkes å få betydning for den videre driften av Søderberganlegget på Karmøy så tett opptil det tidspunktet som vedtaket skulle gjelde fra.

Klagers anførsler

Hydro framholder at det vil føre til nedleggelse av Søderberganlegget på Karmøy to år tidligere enn planlagt dersom SFTs vedtak av 01.12.06 opprettholdes. Dette vil representere en betydelig utfordring for bedriften, de ansatte og lokalsamfunnet.

Det framholdes i klagen at bedriften nå har forbedret driften betraktelig sammenlignet med 2005, og at dagens utslipp er betraktelig lavere enn det som ble lagt til grunn for søknaden. De innskjerpede grensene for PAH og støv til luft fra oktober 2007 vil likevel ikke kunne overholdes.

Konkret ber Hydro om følgende endringer av vilkårene etter 30.10.07:

- De nasjonale PAH₁₆-kravene til Søderberganlegget frafalles eller videreføres til utgangen av 2009 på samme nivå som før 2007; d.v.s. 3,6 kg/time som 12 måneders middel og 5,2 kg/time som månedsmiddel.
- Støvgrensene for Søderberganlegget settes til 40 kg/time som 12 måneders middel, 55 kg/time som månedsmiddel og 2,8 kg/tonn aluminium produsert for perioden fram til utgangen av 2009.

Argumenter som fremmes kan sammenfattes i følgende punkter:

- En forsert nedleggelse av Søderberganlegget i løpet av 2007 vil medføre at 600 arbeidsplasser står i fare. Gjennom etableringen av Hydro Karmøy Industripark arbeides det nå fortløpende med å få eksterne virksomheter til å etablere seg på industriområdet, men det vil trenge mer tid til omstilling og etablering av nye arbeidsplasser enn de gjenværende månedene fram til oktober 2007.
- En forsert nedleggelse av Søderberganlegget vil skape utfordringer for bedriften i forhold til leveranse av spesialprodukter som lages på Karmøy. Disse produktene utgjør et viktig markedssegment for Hydro, som det har tatt tid å opparbeide.
- Basert på tilgjengelige bransjedata, mener Hydro at verket på Karmøy samlet sett er på høyde med en rekke moderne prebakeverk innen EU når det gjelder miljøstandard. Dette bør gi anledning til å drive Søderberganlegget fram til den planlagte nedleggelsen i slutten av 2009.
- Hydro mener at kravene til utslipp av PAH₁₆ ikke er begrunnet ut i fra IPPC eller OSPAR og at det er urimelig at SFT opprettholder slike særnorske krav. Hydro viser også til at de anbefalte grensene for benzo(a)pyren (BaP) i OSPAR 98/2 overholdes med god margin.
- Hydro mener det ikke er påkrevd med ytterligere reduksjon av PAH₁₆-utslippene til luft fra oktober 2007 ut fra det man vet om miljøeffekter av utslippene. Sammenlignet med andre verk, inneholder PAH₁₆-utslippet fra Karmøy relativt mindre av de tyngste og mest miljøskadelige PAH-forbindelsene, herunder BaP. Spredningsforholdene i området er gode og det er ikke påvist overskridelser av grenseverdier for lokal luftkvalitet i omgivelsene.
- Undersøkelser som nylig er foretatt av NIVA tyder på at de biologiske effektene av PAH som tilføres vannmiljøet rundt verket har vært små, selv om det observeres høye konsentrasjoner av PAH i sediment. Dette kan sannsynligvis forklares med at PAH-forbindelsene er sterkere bundet til partikler og mindre biotilgjengelige enn det som er alminnelig antatt, og som bl.a. er angitt i SFTs veileder for risikovurdering av forurensede sedimenter. Hydro framholder ellers at det også er andre kilder til PAH-utslipp til Karmsundet enn HAIK, og at bedriftens utslippsgrenser for PAH til vann overholdes. Ut fra dette mener Hydro at videre

drift av Søderberganlegget til 2009 ikke nødvendigvis kommer i konflikt med en målsetting om å få opphevet kostholdsrestriksjonene for sjømat fra Karmsundet innen 2015.

- Summeres de nye støvgrensene gitt for prebake (20 kg/time) og Søderberg (30 kg/time) fra 2007, får man et tillatt samlet utslipp på totalt 50 kg/time fra elektrolysen. Dagens utslipp fra henholdsvis prebake og Søderberg er i underkant av 10 kg/time og 40 kg/time, og det samlede utslippet ligger således innenfor summen på 50 kg/time. Tatt i betraktning den beskjedne miljøeffekten som Hydro mener at støvutslippene har, så bør bedriften gis anledning til å drive videre til utgangen av 2009 på de vilkår som er foreslått i klagen.
- Det nasjonale målet om vesentlig reduksjon av PAH-utslipp innen 2010 kan nås selv om Søderberganlegget blir drevet fram til utgangen av 2009. En nedstengning i 2009 vil også representere et betydelig skritt i retning av å kunne oppheve kostholdsrestriksjonene i Karmsundet fra 2015.
- Hydro mener at SFT i skjønnsutøvelsen har lagt for liten vekt på de negative konsekvensene en forsert nedleggelse av Søderberganlegget vil kunne få for bedriften, de ansatte og lokalsamfunnet.

Det antydes ellers i klagen at Hydro vil kunne komme til å modernisere og utvide verket på Karmøy for ca. 6 mrd kroner hvis det oppnås tilstrekkelig gunstige rammebetingelser. I praksis innebærer dette en langsiktig avtale om levering av elektrisk kraft til konkurransedyktig pris. Søderberganlegget vil da eventuelt bli erstattet av et nytt prebakeanlegg, og den samlede produksjonskapasiteten vil øke fra ca. 290 000 tonn til ca. 470 000 tonn råaluminium.

SFTs vurdering

Klagen inneholder relativt få nye opplysninger og momenter som ikke var kjent for SFT under behandlingen av søknaden. De fleste argumentene som er listet opp ovenfor ble således tatt i betraktning da SFTs vedtak av 01.12.06 ble truffet. Klagen går derfor i stor grad på hvordan SFT har vektlagt de ulike momentene i saken og det skjønnet som SFT har utøvd da vedtaket ble fattet.

SFT har gått gjennom bedriftens anførsler og vil i det følgende kort kommentere disse i den rekkefølgen de er angitt overfor. Det vises for øvrig til SFTs vedtak av 01.12.06, der mange av de samme momentene er diskutert.

Konsekvenser for de ansatte og lokalsamfunnet

Opplysningene om at 600 arbeidsplasser vil kunne stå i fare ved en forsert nedleggelse av Søderberganlegget var kjent for SFT da vedtaket ble fattet og ble således vurdert da. Faren for et raskt bortfall av arbeidsplassene var også det viktigste argumentet for å gi en 10

måneders utsettelse av de innskjerpede utslippskravene for PAH og støv. Selv i en situasjon med lav arbeidsledighet i regionen, vil dette være alvorlig for de det gjelder og for lokalsamfunnet, i alle fall på kort sikt. SFT vil imidlertid også i denne sammenheng påpeke at innskjerpingen av utslippsgrensen har vært kjent for Hydro siden 2000, og at de således har hatt god tid til å forholde seg til kravene.

I klagen antydes det ellers at det vil kunne bli investert i en modernisering og utvidelse av verket dersom rammevilkårene er tilstrekkelig gunstige. Dette er nye opplysninger for SFT. Det foreligger imidlertid ingen beslutning om utbygging og det er heller ikke opplyst om noen tidsplan for eventuell gjennomføring. SFT ser det derfor som vanskelig å tillegge opplysningene stor vekt på dette grunnlaget.

Konsekvenser for bedriften

Det opplyses i klagen at en forsert nedleggelse av Søderberganlegget vil føre til utfordringer for Hydro i forhold til leveranser av spesialprodukter til sine kunder. Bakgrunnen for dette er at det vil bli for lite råaluminium tilgjengelig på Karmøy til å drive nedstrømsaktiviteter som valsing, pressing og produksjon av legeringer i dagens omfang dersom Søderberganlegget stanses.

Dette er nye og relevante tilleggsopplysninger som ikke ble tatt i betraktning da SFTs vedtak av 01.10.06 ble truffet. Det sies imidlertid ingenting om hvor alvorlige de kommersielle og markedsmessige konsekvensene vil bli og hva som eventuelt kan gjøres for å møte utfordringene. SFT finner det derfor vanskelig å legge avgjørende vekt på disse nye opplysningene.

Sammenligning med andre verk innen EU

Basert på tilgjengelige bransjedata, mener Hydro at verket på Karmøy (som har både Søderberg- og prebakeovner) samlet sett er på høyde med en rekke moderne prebakeverk innen EU når det gjelder miljøstandard. SFT finner det vanskelig å ta stilling til dette utsagnet, siden det ikke opplyses hvilke parametere sammenligningen er basert på og hvordan sammenligningen er foretatt. SFT har likevel noen generelle kommentarer når det gjelder utslipp av støv og PAH, som er de utslippskomponentene som er relevante i saken.

Støvutslippene er normalt betydelig større fra Søderberganlegg enn fra prebakeanlegg fordi Søderbergovnene er mer åpne og derfor genererer større diffuse utslipp. Når det gjelder PAH, vil Søderbergovner alltid ha betydelige PAH-utslipp som stammer fra anodemassen, mens prebakeovner har neglisjerbare PAH-utslipp på grunn av at PAH har fordampet eller blitt destruert i forbindelse med brenningen av de forbakte anodene. Konklusjonen er at ved sammenligning mellom veldrevne Søderberganlegg og prebakeanlegg vil Søderberganleggene komme dårligere ut både med hensyn til utslipp av støv og PAH. Rapporterte utslippstall fra de norske verkene med henholdsvis Søderberg- og prebaketeknologi bekrefter dette.

SFT legger også til grunn at de norske aktørene i bransjen har akseptert et relativt høyt ambisjonsnivå for kravstillingen i Norge og at det i kravstillingen har blitt lagt stor vekt på å behandle de norske verkene så likt som mulig. Det vises i denne forbindelse til at for eksempel Hydro Aluminium Karmøy ikke påklaget vedtaket om fornyet utslippstillatelse i år 2000, der de innskjerpede utslippskravene fra 2007 ble fastsatt. Forholdet til andre norske verk er for øvrig kommentert nærmere nedenfor.

Internasjonale krav til PAH

Hydro mener utslippsgrensene for PAH₁₆ ikke er begrunnet ut fra OSPAR eller IPPC, og at det derfor er urimelig at de opprettholdes.

Dette momentet ble tatt i betraktning da søknaden ble avgjort, men SFT vil likevel kommentere det litt nærmere her.

Stoffgruppen PAH omfatter mer enn 30 forskjellige kjemiske forbindelser. Da OSPAR 98/2 ble utarbeidet, ble BaP valgt som indikator for PAH-forurensning fra aluminiumsindustrien, og det lyktes å bli enige om anbefalte utslippsgrenser for BaP, såkalte "target values" som skulle gjøres gjeldende i OSPAR-landene henholdsvis fra 01.01.07 og 01.01.10. BaP er påvist å være kreftfremkallende og arvestoffskadelig, og er kanskje den best undersøkte av PAH-forbindelsene.

Utslippene fra aluminiumsverk med Søderbergovner omfatter imidlertid også en rekke andre PAH-forbindelser enn BaP. Siden mange av disse også har helse- og miljøskadelige egenskaper, valgte SFT å fastsette utslippsgrenser for PAH₁₆ i tillegg til BaP da de oppdaterte tillatelsene til de norske verkene ble gitt 02.05.00. SFT mener fortsatt at PAH₁₆, som omfatter 16 av de vanligst forekommende PAH-forbindelsene, er en bedre egnet parameter enn BaP alene for å regulere PAH-utslippene fra aluminiumverkene.

SFT har for øvrig etablert som generell praksis i behandlingen av tillatelser etter forurensningsloven at alle utslipp av prioriterte miljøgifter som ikke er så små at de kan sies å være uten miljømessig betydning, skal reguleres gjennom spesifikke krav (i praksis utslippsgrenser) i tillatelsene. Opprettholdelse av utslippsgrenser for PAH₁₆ er således helt i tråd med denne praksisen.

Ved fastsettelsen av utslippsgrensene for PAH₁₆ som skulle gjelde fra 01.01.07, ble det lagt til grunn at BaP-andelen av PAH₁₆-utslippet utgjorde ca. 7 % ved alle de norske verkene med Søderbergproduksjon. Ut fra produksjonskapasiteten ved hvert av verkene, ble det så fastsatt utslippsgrenser for PAH₁₆ i kg/time. I ettertid har Hydro rapportert en BaP-andel på ca. 3,3 % for Karmøy, noe som innebærer at de mener PAH₁₆-kravet har blitt satt urimelig strengt. SFT vurderte dette argumentet under behandlingen av søknaden, men fant da ikke å kunne legge nevneverdig vekt på det. Hvis man hadde beregnet PAH₁₆-grensen for HALK ut fra en BaP-andel på 3,3 %, slik bedriften argumenterte for i søknaden, ville dette gitt rom for utslipp av mer enn dobbelt så mye PAH₁₆ som i dag. Tatt i betraktning at også mange av de andre PAH-forbindelsene enn BaP er helse- og

miljøskadelige, ville dette være urimelig og innebære en klar forskjellsbehandling i forhold til de andre verkene.

Når det gjelder IPPC-direktivet, krever dette at alle virksomheter som omfattes av direktivet skal ha tillatelse fra den nasjonale forurensningsmyndigheten. I tillatelsene skal det stilles krav som innebærer at virksomhetene må drives i henhold til prinsippet om beste tilgjengelige teknikker (BAT) senest 30.10.07. De viktigste utslippskomponentene skal videre reguleres gjennom utslippsgrenser i tillatelsene, jf direktivets artikkel 9, pkt. 3. Etter SFTs vurdering, er det ut fra dette helt i tråd med IPPC-direktivets krav at det er fastsatt utslippsgrenser for PAH₁₆ i tillatelsen.

For øvrig er det i utgangspunktet bare prebaketeknologien som omtales som BAT for primæraluminiumproduksjon i det aktuelle BAT referanse(BREF)-dokumentet om "non ferrous metals". Det åpnes likevel for at Søderbergteknologien kan brukes videre etter 30.10.07, forutsatt at det gjennomføres særskilte tiltak som reduserer utslippene effektivt. Slike tiltak er ikke gjennomført ved HAIK.

Miljøeffekter av PAH-utslipp til luft

Hydro framholder at utslippet fra HAIK inneholder forholdsvis mindre av de tyngste og mest helse- og miljøskadelige PAH-forbindelsene enn utslippene fra to andre norske verk som benytter eller har benyttet Søderbergteknologi.

Dette kunne vært et relevant argument for å tillate noe høyere utslipp fra HAIK enn fra de andre verkene ut fra en vurdering av utslippenes skadevirkning. SFT finner likevel ikke å kunne legge stor vekt på dette momentet av følgende grunner:

- Den ene av de to verkene som det sammenlignes med (Elkem Al Mosjøen) har lagt ned sitt Søderberganlegg for flere år siden, slik at en sammenligning med dette ikke lenger er relevant.
- Det totale utslippet av PAH₁₆ fra HAIK er klart større enn tilsvarende utslipp fra det andre verket som det sammenlignes med og som fortsatt har Søderberganlegg i drift (Elkem Al Lista).
- Årsaken til at det er målt forskjellig fordeling mellom lettere og tyngre PAH-forbindelser i utslippene fra de tre verkene er ikke godt klarlagt og det kan etter SFTs vurdering ikke utelukkes at for eksempel forskjeller mht prøvetakingen kan forklare noe av forskjellen. Den angitte fordelingen refererer seg bare til det prosentvise innholdet av forskjellige PAH-forbindelser i partikkelfraksjonen av utslippet, mens man så vidt SFT kjenner til ikke har oversikt over fordelingen i gassfasen, som antas å utgjøre ca. 50 % av det totale PAH-utslippet. Fordelingen mellom gassformig og partikkelbundet PAH vil bl.a. avhenge av temperaturforholdene på prøvetakingsstedene, som i dette tilfellet ikke er kjent.

Når det gjelder PAH-konsentrasjoner i omgivelsesluft, foreligger det lite data på dette, og det foreligger heller ikke forskriftsfestede grenseverdier. Det vil imidlertid i nærmeste framtid bli fastsatt en ny målverdi for BaP på 1 ng /m³ i forurensningsforskriftens kapittel

7 om lokal luftkvalitet. SFT er ikke kjent med at det foreligger oppdaterte og pålitelige måledata for BaP i omgivelsesluft rundt verket på Karmøy, og dette bør derfor klarlegges.

Miljøeffekter av PAH i vann

Hydro påpeker at de biologiske effektene av PAH som er tilført vannmiljøet rundt bedriften synes å være små til tross for høye konsentrasjoner i sediment, og at dette sannsynligvis skyldes sterk partikkelbinding.

Til dette vil SFT først bemerke at Mattilsynet har funnet grunnlag for å gi kostholdsråd og omsetningsrestriksjoner for visse typer vannlevende organismer i Karmsundet, og at det derfor er et klart behov for å få redusert tilførslene.

Bedriften har både et direkte utslipp av PAH til vann via prosessavløpsvannet, og et utslipp til luft som i varierende grad vil falle ned lokalt og tilføres vannmiljøet rundt bedriften. SFT er ikke kjent med at det foreligger pålitelige anslag over hvor mye av luftutslippene som havner i sjøen. Det antas at dette vil variere sterkt med de meteorologiske forholdene, men at det periodevis kan være en betydelig andel. SFT legger derfor til grunn at både luftutslippene og de direkte vannutslippene av PAH bidrar til de høye verdiene som er påvist i sediment og i visse typer vannlevende organismer. Med tanke på å få opphevet kostholdsrådene for Karmsundet innen rimelig tid, vil det derfor være viktig å få redusert tilførslene så raskt som mulig. En lemping av utslippskravene til luft vil ikke være i tråd med dette.

SFT er for øvrig kjent med at det også tilføres noe PAH til Karmsundet fra andre kilder enn HAIK, men legger likevel til grunn at HAIK utgjør den klart største enkeltkilden, og at utslippsreduksjoner ved HAIK således er nøkkelen til å få opphevet kostholdsrådene på litt sikt.

Utslippsgrenser for støv

De oppdaterte utslippstallene for støv som presenteres i klagen er ikke vesentlig forskjellige fra de som ble angitt i Hydros brev til SFT av 10.11.06, og som således ble lagt til grunn under sluttbehandlingen av søknaden.

Utslippene fra Søderberganlegget på ca.40 kg/time, d.v.s. ca. 10 kg/time over den nye utslippsgrensen på 30 kg/time, mens utslippene fra Prebakeanlegget ligger på ca. 10 kg/time, tilsvarende ca. 10 kg under grensen på 20 kg/time. De samlede utslippene ligger således i nærheten av 50 kg/time, som tilsvarer det samlede tillatte utslippet fra Søderberg og prebake.

Ut fra dette kunne man tenke seg å endre støvgrensene, for eksempel ved å fastsette en grense for de samlede utslippene på 50 kg/time, uten at dette ville ha miljømessig effekt av betydning. Dette ville imidlertid være i strid med OSPAR 98/2, som anbefaler separate utslippsgrenser for Søderberg og prebake på det nivået som ble fastsatt i tillatelsene av

02.05.00 for perioden etter 01.01.07. Det vil også innebære forskjellsbehandling i forhold til de andre aktørene i bransjen, som på forskjellige måter har innrettet seg for å overholde tilsvarende krav.

Nasjonal målsetting for PAH

Hydro framholder i klagen at videre drift av Søderberganlegget til utgangen av 2009 ikke kommer i konflikt med den nasjonale målsettingen om vesentlig reduksjon av PAH-utslippene innen 2010.

Slik SFT tolker den nasjonale målsettingen for prioriterte stoffer, herunder PAH, er det gitt høy prioritet å få til størst mulig reduksjon av utslippene så raskt som mulig. SFT ser det som viktig at det arbeides for å oppnå en kontinuerlig reduksjon av utslippene også i perioden fram mot 2010. En lemping på utslippsgrensene for PAH fra oktober 2007, slik Hydro ønsker, ville ikke være i tråd med dette.

Samlet vurdering

SFT ser det som viktig å stille langsiktige krav til industrien som gir stabile og forutsigbare rammebetingelser. Dette er særlig viktig i en bransje som aluminiumsbransjen, der det kreves store investeringer for å modernisere verkene og installere ny og mer miljøvennlig teknologi. De innskjerpede utslippskravene fra 2007 ble fastsatt samlet til alle verkene i bransjen i mai 2000, og SFT ser det som uheldig å endre vilkårene for ett enkelt verk like før de nye kravene trer i kraft. Et viktig moment i denne forbindelse er at alle de andre norske verkene som helt eller delvis benyttet Søderbergteknologi i år 2000, har innrettet seg med tanke på å overholde de nye kravene fra 2007, mens HAIK ikke har gjennomført tilstrekkelige tiltak for å klare kravene. Endring av utslippsgrensene for HAIK nå ville således innebære at bedriften ble innrømmet en konkurransefordel i forhold til de andre aktørene i bransjen ved å slippe kostnadskrevende tiltak. Siden HAIK også utgjør den klart største enkeltkilden for utslipp av PAH i Norge, finner SFT det vanskelig å legge avgjørende vekt på argumentene for å lempe på utslippsgrensene.

Når det gjelder støy, kunne man tenke seg å tilpasse kravene som omtalt overfor, uten at dette ville hatt miljømessig effekt av betydning. SFT har imidlertid ikke foretatt en slik tilpasning av kravene ut fra den begrunnelsen at dette ville innebære forskjellsbehandling av aktørene i bransjen og at det ville være i strid med OSPAR 98/2, som har blitt lagt til grunn ved fastsettelsen av BAT-kravene til bransjen.

Konklusjon

SFT finner ikke at klagen gir grunnlag for å endre vedtaket, og klagen oversendes derfor til Miljøverndepartementet for behandling.

Med hilsen

Ellen Hambro
SFT-direktør

Signe Nåmdal
direktør for næringslivsavdelingen

Vedlegg:

Søknad av 19.06.06 fra Hydro Aluminium Karmøy
Brev av 20.07.06 fra Hydro Aluminium Karmøy
Brev av 10.11.06 fra Hydro Aluminium
SFTs vedtak av 01.12.06
Klage av 13.12.06 fra Hydro Aluminium
Tillatelse for Hydro Aluminium Karmøy av 02.05.06

Kopi til:

Hydro Aluminium AS, Drammensveien 264, 0240 Oslo
Hydro Aluminium Karmøy, 4265 Karmøy